

DE REFORMATIE

WEEKBLAD TOT ONTWIKKELING VAN
HET GEREFORMEERDE LEVEN

DIE OWE JEUGD VERNIEUWT ALS EENS AREMDS PSALM 109:3

Onder redactie van Prof. Dr K. SCHILDER, Kampen.

Medewerkers: Dr H. A. van Andel, Solo; Dr R. E. van Arkel, Utrecht; Dr Henry Beets, Grand Rapids; Dr E. T. v. d. Born, Helpman (Gron.); Dr C. Bouma, 's-Gravenhage; Ir B. ter Brugge, Almelo; Dr K. J. Cremer, Zevenhoven; Dr R. J. Dam, Kampen; Dr D. van Dijk, Groningen; Dr K. Fernhout, Baarn; Dr W. H. Gispel, Delft; Dr J. H. Hagenbeek, Zwolle; Dr J. van Herksen, Ermelo; Prof. Dr T. Hoekstra, Kampen; A. Janse, Biggkerke; Dr P. Jasperse, Leiden; Dr G. Keizer, De Steeg; Dr B. A. Knoppers, Amsterdam; Dr E. D. Kraai, Vlaardingen; A. Kuiper, Utrecht; Dr C. Lindeboom, Amsterdam; Dr J. v. d. Linden, Trum; Dr S. O. Los, 's-Gravenhage; Drs Joh. Luijkemaar Francken, Rotterdam; Dr F. C. Meijster, Rotterdam; G. Meima, Groningen; Dr A. Ringnalda, Ermelo; P. J. Risseuw, 's-Gravenhage; Dr J. C. Rullmann, Wassenaar; C. Rijnsdorp, Rotterdam; A. Schilder, 's-Gravenhage; Dr G. K. Schoep, 's-Gravenhage; Dr R. Schippers, Wanswerd; Dr J. Smelik, 's-Gravenhage; Drs H. Smitskamp, 's-Gravenhage; D. Stroot, Bussum; J. Strikwerda, Doldum; Prof. Dr C. van Til, Philadelphia, Pa.; Dr J. Thijs, Zwolle; Dr C. Veenhof, Harkstede; Dr J. Veldkamp, Hilversum; Prof. Dr D. H. Th. Vollenhoven, Amsterdam; Dr M. Vreugdenhil, Meliskerke; Dr F. de Vries, 's-Gravenhage; Dr J. de Vries, Tilburg; Dr J. D. Wielenga, Franeker; Mr J. A. de Wilde, 's-Gravenhage; Jan Zwart, Zaandam.

Alle stukken bestemd voor de Redactie zende men aan:
Prof. Dr K. SCHILDER, Vloeddijk 101, Kampen.

Drukkers-Uitgevers:
OOSTERBAAN & LE COINTRE, Goes.
Tel. No. 58 — Postrekening No. 36000.

Abonnement: f 2.50 per halfjaar bij vooruitbetaling.
Voor 't Buitenland f 7.50 en voor Ned.-Indië f 6.— per jaar.
Advertentiën: 25 ct. per regel. — Losse nummers f 0.15.

INHOUD: Hoofdartikel: De Buchman-beweging. VI. — Uit de Schrift: Waarde voor God. (Lukas 15:8). — Kerkelijk Leven: Opgepast met de N. S. B. De onkerkelijkheid van Nederland. IV. — Geestelijke Adviezen: Over het verbreken van een verlovings. — Vakwetenschap en Praktijk: Eenige opmerkingen over en naar aanleiding van „Geboortebepaling“, door T. Oldenburger. — Muz. Kroniek: „Ondwischke labele“. — Opvoeding en Onderwijs: Rome en wij. III. — Uit de Historie: De „Haagsche vrienden“ en de Afscheiding. IV. — Stemmen uit onze kerken. — Correspondentie van de Redactie. — Persschouw. — Kerkenieuws.

HOOFDARTIKEL

De Buchman-beweging.

VI.

De Buchman-beweging blijkt al verder zich tegen den Geest van Pinksteren te keeren, wanneer zij een Christendom, als in de eerste eeuw bestaan zou hebben, op den grondslag der ervaring opbouwen wil.

De Schrift spreekt aldus niet. Zij leert, dat de kerk gebouwd wordt op het fundament der apostelen en profeten, waarvan Jezus Christus is de uiterste hoeksteen (Ef. 2:20). En al kent zij, zoo al niet het woord, dan toch de zaak der bevinding of der ervaring, deze bijbelsche ervaring verschillend maar heel weinig van het geloof¹⁾, en is in ieder geval iets totaal anders dan in de Buchman-beweging er mee wordt bedoeld. Want hier verstaat men er onder, dat wij hetzelfde beleven, hooren, zien en doen, als de bijbelheiligen en vooral de apostelen doorleefd en verricht hebben. Voor haar bestaat ervaring hierin, dat ook wij in deze twintigste eeuw „getuige“ zijn, en dan getuige in den zin zooals het Nieuwe Testament vaak bedoelt: oor- en ooggetuige, zoodat wij spreken wat wij rechtstreeks van den Heere Jezus gehoord en gezien hebben.

Doch wanneer de Buchman-beweging de ervaring aldus opvat, maakt zij zich aan een dubbele zonde schuldig. Zij, die zich bij voorkeur aandient als één, die van den hoogmoed verlost is, blijkt ook hier maar al te zeer in dit oude kwaad voort te leven. Want men zet zich met apostelen en profeten en andere openbaringsinstrumenten op één lijn. Wederrechtelijk eigent men zich het woord toe, dat alleen een apostel kan spreken, n.l. dat hij het Woord des levens gezien en gehoord en getast heeft (1 Joh. 1:1). Behalve in de indifferente houding tegenover de waarheid, ligt ook hier een reden, waarom in de Buchman-beweging geen debatten of polemieken worden gehouden.²⁾ Men is immers getuige. Men heeft soortgelijke dingen als de apostelen ervaren. Men spreekt uit aanschouwing. En hierover kan uiteraard geen discussie geduld worden. En wie wel eens persoonlijk met Buchmannianen in aanraking kwam, zal gelegenheid gehad hebben, denzelfden hoogmoedigen trek op te merken. Men decreeteert, zonder zich geroepen te achten, bewijzen te leveren. Of men schuilt weg in oncontroleerbare zielservaringen, die het einde van alle tegenspraak moeten zijn.

Bovendien bezondigt men zich door deze opvatting van de ervaring aan het werk, dat de Heilige Geest in de openbaring heeft tot stand gebracht. Het is deze zonde, die bijzonder aan het licht treedt bij haar quiet time en alles, dat daarin plaats hebben zou.

De stille tijd zou aanbeveling verdienen, indien men in het drukke leven der hedendaagsche Christenen meer rust wilde brengen, om de Schrift te lezen, het gebed waar te nemen, en zich tot andere geestelijke oefeningen te begeven. Maar daarvoor wordt hij op de house-parties niet gezocht. Hij wordt begeerd, om dan de leiding van den Heiligen Geest te ontvangen.

Nu beweert men wel, dat de Christelijke leer op dit punt altijd heel vaag is geweest.³⁾ Maar wat deze leer uiteengezet heeft, is nog altijd veel duidelijker en reëler dan wat de Buchman-beweging er onder verstaat. Volgens deze leer is er allereerst in het hart der geloovigen een regeering van den Heiligen Geest, waardoor zij meer der zonde afsterven en in een nieuw, godzalig leven wandelen. Zooveel als er door den Geest Gods geleid worden, die zijn kinderen Gods. (Rom. 8 vs 14). Voorts is er een leiding en regeering Gods in de gansche wereld en bijzonder in het leven van Zijn kinderen. Elk bondeling heeft zijn eigen bondshistorie met zijn God. Ieder Christen zal, naarmate hij ouder wordt, meer reden hebben om de hand Gods op te merken, die met wijsheid en liefde alle dingen in zijn leven heeft geschikt; terwijl de zin en de bedoeling van zijn leven al meer voor hem opengaant. Maar deze leiding teekent zich dan ook achteraf pas af, en kan zelfs dan nog niet met onfeilbare zekerheid vastgesteld. Een gebeurtenis, die ons vandaag een zegen schijnt, kan bij verdere afwikkeling van onze levenshistorie het tegendeel blijken te zijn, en omgekeerd.

Maar de Buchman-beweging zegt, de leiding van den Heiligen Geest van te voren te weten. Daar wordt het plan Gods met ons leven nog vóór zijn uitvoering onthuld, hetzij doordat wij boodschappen aangaande de toekomst, hetzij doordat wij opdrachten voor het heden ontvangen.

Nu heeft men zelf wel gevoeld, dat dit gemakkelijker te beweren dan te bewijzen is. Wel is waar heeft Begbie onomwonden verklaard, dat het luisteren naar God in de quiet time niets anders is dan een meditatie, waarin onze geest luistert naar de stem van onze hogere natuur.⁴⁾ Maar desniettemin eischen zoowel hij als de andere Buchmannianen voor wat dan gesproken wordt een hooger en goddelijk gezag op. De Buchman-beweging heeft dan ook allerlei maatregelen getroffen⁵⁾, waardoor het buiten allen twijfel gesteld wordt, dat wij in de quiet time niet bij invallen van onszelf leven, maar daarin werkelijk de stem van den Heiligen Geest wordt gehoord.

Zij heeft dit gedaan naar achteren, door als voorwaarde te stellen, dat wij over gezond verstand beschikken; goed in het Nieuwe Testament thuis zijn; alle gegevens en omstandigheden weten van het geval, waarvoor leiding noodig is; gebeden hebben; bereid zijn om met anderen te deelen en ook om te volbrengen, wat ons dan bevolen wordt.

Naar de diepte, doordat wat in de leiding getoond wordt, niet strijden mag met het Nieuwe Testament en vooral niet met de leiding van andere onder leiding levende mensen.

Naar de toekomst heen, doordat de leiding ons inspireeren moet om alleen datgene te doen, dat volkomen rein en eerlijk en onzelfzuchtig en liefderijk is, en niet strijdt met onze plichten en verantwoordelijkheid tegenover anderen.

Doch al deze maatregelen brengen de vereischte zekerheid niet. Vooreerst schijnt het een psy-

chische wet te wezen, dat, wanneer wij onze ziel — zooals de Buchman-beweging wil⁶⁾ — opzettelijk ontspannen, dan die gedachten en begeerten het eerst naar boven dringen, die het sterkst ons leven beheerschen.⁷⁾ Door een pastoor, die door een der Buchmannianen geïnterviewd werd, is er dan ook terecht op gewezen, dat er voor een specialen impuls, dien wij misschien in den beginne als bovennatuurlijk beschouwen, bijna altijd een psychologische verklaring is. Naar zijn oordeel heeft de psycho-analyse, ondanks alle groote gevaren die aan haar verbonden zijn, er veel toe bijgedragen, om ons de geheime bronnen van impulsen en instinctieven drang te leeren kennen, die een onervaren groepsleid onvoorzichtig voor goddelijke leiding aanziet.⁸⁾ Terwijl hierbij nog het gevaar komt, dat wij, hopen Gods stem te zullen hooren, onszelf suggereeren, dat dit ook metterdaad geschiedt.⁹⁾

Deze psychologische verklaring ligt nog meer voor de hand, nu men ook als eisch gesteld heeft, dat, wie leiding ontvangen zal, goed thuis moet zijn in het Nieuwe Testament. Wat natuurlijker dan dat bij zulk een ook wel eens gedachten en uitspraken boven komen, die daaruit afkomstig zijn?

En van deze zuiver zielkundige en door en door menselijke lijn komen wij niet af, wanneer de Buchman-beweging van het Nieuwe Testament op anderen teruggaat, die ook onder leiding leven. Niet alleen stelt men hiermee menselijke autoriteit boven die van het Woord Gods, maar bovendien draait men in een cirkel rond. Want wat waarborg heeft men, dat die anderen zich niet vergissen en inderdaad uit goddelijke openbaring leven? De waarheid wordt toch niet bij meerderheid van stemmen uitgemaakt?

Op dezen louter zielkundigen weg bleef er geen andere uitkomst over, dan om tot een soort onfeilbaarverklaring over te gaan, nu niet van den paus, maar en van zichzelf, omdat leiding altijd haar eigen gezag medebrengt, en dus de eindbeslissing bij onszelf blijven moet¹⁰⁾, en van... Dr F. Buchman. Hij kan van iemands gedachten uit den stillen tijd verklaren, dat ze Gods gedachten zijn geweest.¹¹⁾

Doch juist deze laatste sprong bewijst des te duidelijker, dat de leiding iets zeer menselijks, en gevaarlijk dweperij is.¹²⁾ En indien het niet meer dan menselijk gedwee is, behooren wij er ook geen enkel goedkeurend woord en nog minder een grein ontzag voor over te hebben. Dan is het oordeel van J. C. Brown¹³⁾ niet te scherp, dat de Buchman-beweging juist op haar quiet times zich overgeeft aan een valschen Christus; want het typische van de valsche profetie — het leven bij de gedachten van eigen hart en die uitgeven als woorden Gods — is hier wel in zeer sterke mate aanwezig. Dan mag het vonnis niet teruggehouden: dwaze dingen te denken is zonde; ze uit te spreken en voor goddelijke openbaring te laten doorgaan, is grooter zonde; en ze als zoodanig op schrift vast te leggen, is de grootste zonde.¹⁴⁾

Doch ook indien het tegenovergestelde waar zou zijn, en in de leiding nieuwe openbaringen van den Heiligen Geest zouden plaats hebben, zijn wij nog niet uit de moeilijkheid. Ook dan wordt zoowel de Geest als Zijn werk miskend. En dit zelfs in tweeërlei opzicht.

6) Idem, t.a.p. 55.

7) Bij Gaebele, t.a.p. 37.

8) Russell, t.a.p. 387.

9) Idem, t.a.p. 402.

10) Idem, t.a.p. 279; Shoemaker, t.a.p. 51.

11) Russell, t.a.p. 134.

12) Emil Brunner, Meine Begegnung mit der Oxford-Gruppenbewegung, 22.

13) The Oxford-group movement, 76.

14) L. Roorda, Niet in Gods Woord gegrond, 92.

1) Hierover handelt uitvoeriger mijn diss. Wezen en waarde der religieuze ervaring, 14 v.v. en 90 v.v.

2) G. N. M. Collins, B. D. The Oxford-group movement, art. in The Evangelical Quarterly, V, 173.

3) Shoemaker, De herboren kerk, 49.

4) Life changers, 39-40.

5) J. P. Thomson—Duesbury, Sharing, 8-9; Russell, Alleen voor zondaars, 108; Idem, Een ding weet ik, 273-274, 281, 289; Allen, He that cometh, 106 v.v.; Shoemaker, t.a.p. 50, v.v.

UWS

ERKEN.

A. Gravestein te Oost-
wijzelerheide en A. de

rijk (Z.-H.).
Schuppert te Eefde.
Veer.
nvliet te IJmuiden.

Wierden.

reformeerde Kerken
amineerd en beroep
il. cand. van de VU
2. Gaarne zal cand
en een eventueel beroep

stituut voor doofstom-
taris T. H. Hummel
juffrouw Maria Ype-
erd aan „Effatha“ en
van rechten en kosten
bestuur zeer erkentelijk

ERDE KERK.

Joord, Klundert, Oppe-
naasshuis.

RMDE KERK.

te Oosterend (Fr.).
sterdam.
npen.

d. L. J. v. d. Kam te

te Sommelsdijk.
Dd te Koudekerk an

Bruggen, em.-pred. v

vecht.

d. Kam te Oosterbeek

erk.

: 24 en 25.

VERSUM

okt U een fijne Sigaret

preforeert U een pijp?

an kunt U terecht bij

REN MAGAZIJN

OLDSMOKER

AAT 8 - HILVERSUM

C. WIRTZ Cz

OPT OVERZICHT

ERKESCHIEDENIS

ESDE DRUK

*rij 40 cts.

naar bij den boekhande

bij de uitgevers

BAAN & LE COINTRE

Goes

Muziektijdschrift

E HARP

met

ijksche Muziekbijlage

f 1.50 per jaar

actie van F. PIJLMAN

roef met een abon-
U zult algehele ver-
ening smaken.

nistratie-Adres:

straat 94 - Amsterdam (N)